

9. *Music Therapy Asisted labor and delivery.* „Journal of music Therapy, 28(2). 88-100.
10. *Ghid practic de conduită în sarcină și lăuzie.* Ediția a II-a Murray Enkin, Marc I.N.C. Keirse, Mary Renrew James Neilson. Tradusă și publicată prin suportul UNICEF România-Moldova.
11. *Hodnett ED.* Continuity of carevivers during prtegnansy and childbirth. Cochrane database of systematic reviews. 1997. Issue 4.
12. *Hodnett ED.* Home based social support for socially disadvantaged mothers. Cochrane database of systematic reviews. Cochrane Library, 1997, Issue 4.
13. *Positions in labour and delivery.* Informed choice for professionals leaflet, No 5, MIDIRS, 2 ed, July. 1996.
14. *Rowley MJ, Hensley MJ, Brinsmed MW, Wlodarczyk JH.* Continuity of care by midwife team versus routine care during pregnancy and birth: a rondomised trial. Medical Journal of Australia. 1995, 163. Ii
15. *Turnbull D, Holmes A, Shields N, Chiolds N, Cheyne H, Twaddle S.* et al. Rondonised controlled trial of efficacy of midwife managed care. Lancet, 1996, 348.

IMPACTUL SOCIO-ECONOMIC LA CONSUMUL EXCESIV DE ALCOOL

Valeriu Galemba

Școala de Management în Sănătate Publică USMF „Nicolae Testemițanu”

Summary

The social and economic impact of the excessive consumption of alcohol

The excessive consumption of alcohol has an economic and social impact. The alcohol is one of the major cause which has a great influence on public health. The abusive consumption of alcohol is also negative reflected on family members. The reduction of socio- economic impact of excessive consumption of alcoholic beverages can be achieved by introduction of restrictive regime of alcoholic products sale, the strict interdiction and the effective monitorization of alcoholic beverages commercialization by persons under the age of 18 years, the revision of alcoholic beverages price policies and the improvement of statistic evidence of aspects and phenomena which are bound to the alcohol consumption.

Rezumat

Consumul excesiv de alcool are și impact economic, și impact social. Alcoolul este unul din cauzele majore care afectează sănătatea populației. Consumul abuziv de alcool se răsfrînge negativ și asupra membrilor familiei. Micșorarea impactului socio-economic de folosire excesivă al băuturilor alcoolice poate fi realizată prin introducerea unui regim restrictiv de realizare a produselor alcoolice, interzicerea strictă și monitorizarea efectivă a comercializării băuturilor alcoolice de persoanele sub vârsta de 18 ani, reviziunea politicilor de preț al băuturilor alcoolice și îmbunătățirea evidenței statistice a aspectelor și fenomenelor legate de consumul de alcool.

Actualitatea

Pe parcursul multor decenii pe teritoriul Republicii Moldova s-au format tradiții fundamentalizate de consumare și abuzare de alcool. După datele Organizației Mondiale a Sănătății pe perioada anilor 1990-2003 Moldova a ajuns să ocupe locul II în Europa după nivelul de consum al produselor alcoolice, fără a ține cont de cele 50% din volumul de produse alcoolice produse în condiții de casă. Așa dar, în anii 2006-2007 consumul anual pe cap de locuitor constituia 8,5 litri, din care 60% revene băuturilor tari.

Urmările consumului excesiv de alcool se răsfrîng pe mai multe sectoare, aducînd impact atît social, cît și economic. Din motivul lipsei tehnologiilor informaționale nu este posibil de a evalua datele statistice depline pentru a putea efectua toate costurile sociale și economice

asociate consumului de alcool.

Numărul total de cazuri mortale asociate cu consumul de alcool este permanent în creștere (anul 1998 - 4436 cazuri, anul 2007 - 5717 cazuri). Un impact socio-economic deosebit de mare reprezintă accidentul rutier și cazurile de omor și vătămări fizice. În perioada anilor 2000 - 2007 în Moldova circa 440 de persoane au decedat, iar 3074 au fost traumatizate în urma accidentelor rutiere și au fost înregistrate 1276 cazuri de omor și vătămări fizice intenționate, cauzate de consumul excesiv de alcool.

Consumul abuziv de alcool se răsfrânge negativ și asupra membrilor ai familie. Statisticile arată, că 53% din cei care abuzează sunt căsătoriți și au copii sub vârsta majoratului, răsfrângându-se negativ asupra reușitei școlare al copiilor săi și mărește riscul ca și aceștia să consume alcool.

În sumar, pentru a micșora impactul socio-economic a folosirii excesive al băuturilor alcoolice se cere în continuare, introducerea unui regim restrictiv de realizare a produselor alcoolice, interzicerea strictă și monitorizarea efectivă a comercializării băuturilor alcoolice către persoane sub vârsta de 18 ani, reviziunea politicilor de preț al băuturilor alcoolice, dezrădăcinarea practicii consumului de alcool la volan, discorajarea culturii consumului de produse alcoolice, îmbunătățirea evidenței statistice a aspectelor și fenomenelor legate de consumul de alcool.

Scopul cercetării

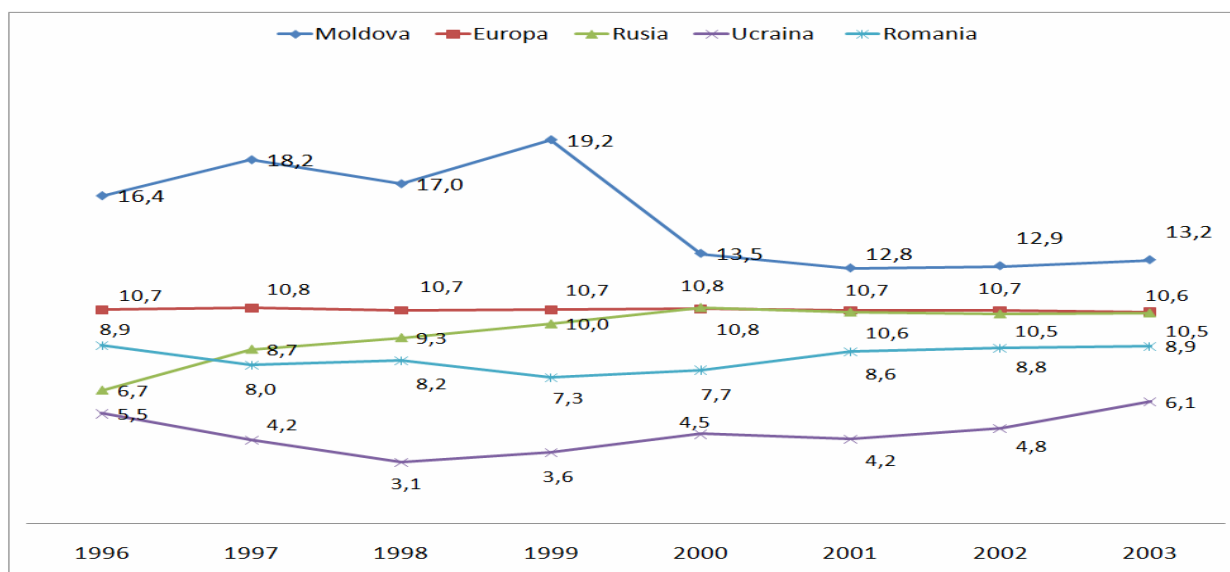
Studierea impactului socio-economic al consumului excesiv de alcool în Republica Moldova.

Material și metode

Au fost examinate cercetările internaționale asupra consumului de alcool în perioada anilor 1990 – începutul anilor 2000, efectuate de către Organizația Mondială a Sănătății. Conform rezultatelor obținute, Republica Moldova a fost plasată printre primele țări cu cel mai înalt nivel de consum înregistrat de alcool în Europa.

Rezultate obținute

Consumul de alcool în țara noastră a crescut de la 10,1 litri echivalent de **alcool** pur în medie pe o persoană de vârsta 15 ani și mai mult în anul 1992 la 19,2 litri în 1999 (Fig. 1).

Surse: OMS

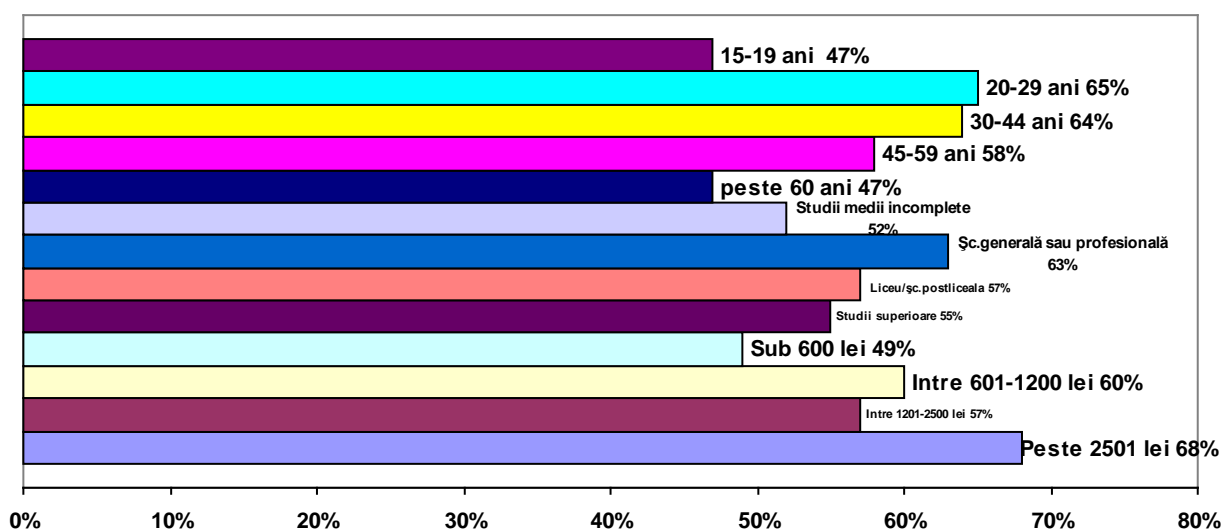
Fig. 1. Evoluția consumului înregistrat de alcool conform datelor OMS, litri pe an, 1992-2003

OMS nu a mai publicat rapoarte mai recente asupra consumului de **alcool** și la moment nu dispunem de datele necesare pentru a repeta și actualiza calculele bazate pe metodologia utilizată de OMS. Alte cercetări estimează **tendențele** (și mai puțin **volumul**) consumului de **alcool** în Republica Moldova utilizând metodă alternativă bazată pe vânzările produselor alcoolice.

De menionat, că o metodă mult mai bună ar fi metoda bazată pe producția industrială de băuturi alcoolice, la care ar trebui de adăugat importurile și de scăzut exporturile (Tabelul 1).

Tabelul 1. Consum oficial de băuturi alcoolice procurate din unitățile comerciale

	1996	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Vânzări în rețeaua cu amănuntul, mln. lei									
Cognac	18,0	40,3	47,7	62,6	84,1	89,3	100,8	125,4	150,0
Votcă	54,8	75,8	92,0	120,9	179,7	200,0	242,6	272,8	303,1
Vin	22,8	34,0	34,6	43,7	55,6	49,3	58,4	79,9	101,4
Vin spumant	18,9	23,6	27,0	36,1	51,3	55,2	62,5	81,1	99,8
Bere	25,9	62,4	88,1	150,3	229,7	219,6	283,9	328,2	372,6
Prețuri medii în rețeaua de vânzare cu amănuntul									
Cognac	40,5	69,0	75,8	99,1	125,0	134,1	142,5	159,1	174,0
Votcă	10,3	17,6	22,4	24,5	26,9	28,1	28,7	36,2	43,3
Vin	4,91	12,0	15,2	20,2	23,9	31,5	33,7	38,7	42,2
Vin spumant	10,7	15,7	19,5	22,7	23,5	25,4	29,2	31,5	34,0
Bere	2,3	7,7	7,9	8,3	9,0	9,7	10,6	12,4	14,5
Număr de sticle vândute, mln.									
Cognac	0,44	0,58	0,63	0,63	0,67	0,67	0,71	0,79	0,86
Votcă	53,25	4,31	4,11	4,93	6,67	7,11	8,44	7,55	7,00
Vin	4,64	2,83	2,28	2,16	2,33	1,57	1,73	2,07	2,41
Vin spumant	1,77	1,51	1,38	1,59	2,16	2,18	2,14	2,58	2,93
Bere	11,53	8,09	11,1	18,12	25,56	22,74	26,71	26,43	25,76
Volum total echivalent alcool pur, mii litri	2044,3	157,0	1569,3	1917,4	2528,5	2475,4	2861,3	2762,7	2717,1
Populație vârsta 15 ani și mai mult, Mii	2662,8	2778,2	2807,0	2840,0	2868,1	2894,1	2916,8	2932,0	2951,6
Volum mediu per capita echivalent alcoolului pur, litri	0,77	0,57	0,56	0,68	0,88	0,86	0,98	0,94	0,92

Sursa: datele prezentate în cadrul studiului efectuat de către Serviciul de cercetare „OMNIMAS”, Chișinău, mai 2008

Fig. 2. Consumul de băuturi alcoolice divizat pe categorii de vârstă, nivel de educație și nivel de venit pe gospodărie

Sondajul sociologic efectuat în cadrul acestui studiu a arătat că în 60% din gospodăriile din Moldova se consumă băuturi alcoolice în menajurile din mediul rural prevalează față de cele din urban, 66% față de 50%. Cel mai înalt nivel al consumului de băuturi alcoolice este înregistrat în categoria populației cu vârste cuprinse între 20 – 44 ani, avînd studii medii de specialitate (școală generală sau profesională), al căror nivel de venituri pe gospodărie depășește valoarea de 2500 lei lunar (Figura 2).

Conform frecvenței consumului de băuturi alcoolice, s-a determinat că 25% din populație consumă 1 – 2 ori pe lună, 24% - o dată în săptămînă și 23% - mai rar decît 1 – 2 ori pe lună. În fiecare zi consumă băuturi alcoolice 4% din totalul populației, dintre care cel mai des consumă alcool bărbații (6%) din mediul rural (5%) cu vârste de peste 60 ani (13%), avînd studii medii incomplete (8%) și un nivel de venit pe gospodăriile din care fac parte cuprins între 601 – 1200 lei (7%). (Fig. 3).

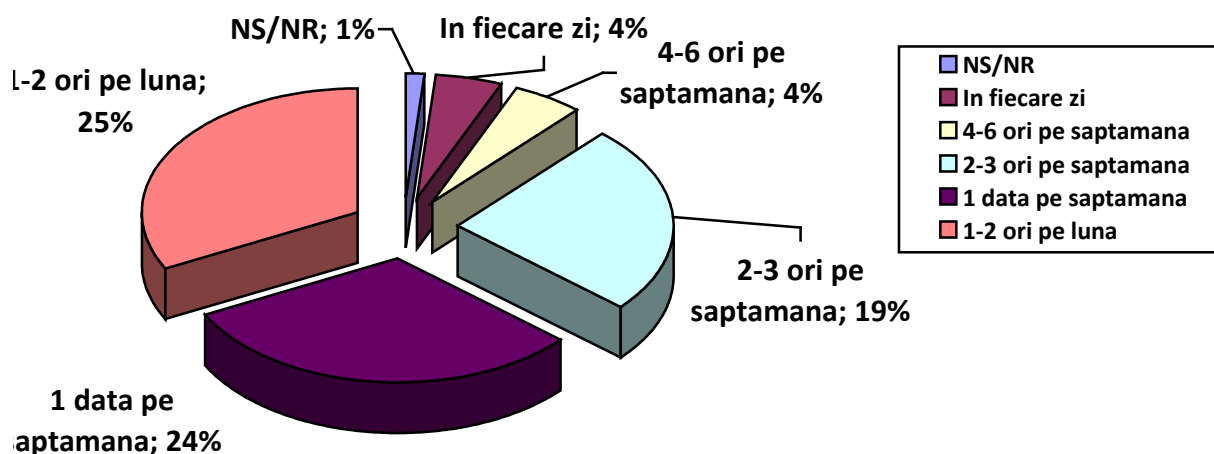

Fig. 3. Structura consumului de băuturi alcoolice (%)

Industria producției alcoolice și ramurile conexe acesteia au un rol important în economia Moldovei. Deși beneficiile pe care le-a adus industria alcoolului prin intrările importante în bugetele de stat și crearea locurilor de muncă nu pot fi neglijate, costurile consumului de alcool s-ar putea ridica la cifre tot atât de impunătoare. Există și opinia, că persoanele ocupate în industria băuturilor alcoolice, în lipsa acesteia ar putea fi încadrate în activități mai productive și benefice societății. Aceasta este însă puțin probabil, deoarece nu există siguranță că toată populația ocupată în industria alcoolului posedă abilități practice pentru a lucra în alte domenii sau ar putea cu ușurință să învețe un domeniu nou.

În cadrul studiului nu a fost posibilă estimarea numerică a costurilor provocate de consumul de alcool din lipsa datelor. Sondajul efectuat nu a permis estimarea numerică a costurilor, ci doar identificarea unor tendințe generale a aspectelor care pot fi considerate consturi ale consumului de alcool.

Impactul consumului de alcool ar deriva din compararea costurilor și beneficiilor aduse de aceasta. Costurile și beneficiile sociale ale consumului de alcool se compun din costuri/beneficii private și costuri/beneficii externe. Costuri/beneficii private ar fi: înrăutățirea nivelului de trai, cheltuieli pentru procurarea băuturilor alcoolice, durerea provocată de abuzul de alcool, cheltuieli medicale private, plățile avocaților, polițe de asigurare private. La costuri/beneficii externe putem atribui: suferința familiilor și pacienților celor care abuzează, primele de asigurare pentru cei care nu abuzează, tratamente, productivitate redusă, măsuri de prevenire, rata de ocupare scăzută, victime ale crimelor și accidentelor, absentism, punerea în aplicare a legislației.

În elaborarea politicilor sale, guvernul ar trebui să fie mai mult interesat de costurile externe ale consumului de alcool, iar costurile personale să fie lăsate la discreția consumatorului.

De asemenea, în Republica Moldova, printre costurile consumului de alcool se numără și cele legate de consumul de alcool la volan care se soldează cu victime umane și distrugerea proprietății. Circa 13% din accidentele rutiere se produc din cauza consumului de alcool la volan (Tab. 2). În 2007 acestea s-au soldat cu moartea a 79 persoane și traumatizarea a 424 persoanei. În ultimii 7 ani 441 de persoane au decedat în accidente rutiere cauzate de consumul de alcool, iar 3074 de persoane au fost traumatizate.

Tabelul 2. Accidente rutiere și victime cauzate de consumul de alcool 2000

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Accidente rutiere, total	2580	2764	2900	2672	2447	2289	2298	2437
Cauzate de consumul de alcool	355	342	262	280	287	254	291	326
% din total	13,8%	12,4%	9,0%	10,5%	11,7%	11,1%	12,7%	13,4%
Traumatizați	3147	3389	3505	3216	2887	2770	2807	2984
În accidente cauzate de consumul de alcool	484	438	340	366	363	305	354	424
Decedați	406	420	413	425	406	391	382	434
În accidente cauzate de consumul de alcool	55	55	53	60	51	36	52	79

Evaluând cercetările internaționale asupra consumului de alcool efectuate de către Organizația Mondială a Sănătății anii 1990 - 2000, menționăm ca Republica Moldova a fost plasată printre primele țări cu cel mai înalt nivel de consum înregistrat de alcool în Europa. Studiul efectuat a demonstrat că consumul de alcool în țara noastră a crescut de la 10,1 litri echivalent de alcool pur în medie pe o persoană de vârstă 15 ani și mai mult în anul 1992 la 19,2 litri în 1999. Se constată că cel mai înalt nivel al consumului de băuturi alcoolice este înregistrat în categoria populației cu vârste cuprinse între 20 – 44 ani, avînd studii medii de specialitate (școală generală sau profesională. Datele obținute denotă că conform frecvenței consumului de băuturi alcoolice, s-a determinat că 25% din populație consumă 1 – 2 ori pe lună, 24% - o dată în săptămîină și 23% - mai rar decît 1 – 2 ori pe lună. Menționăm că impactul consumului de alcool ar deriva din compararea costurilor și a beneficiilor aduse de aceasta. Evaluând datele statistice menționăm că printre costurile consumului de alcool se numără și cele legate de consumul de alcool la volan care se soldează cu victime umane și distrugerea proprietății.

Concluzii

1. Consumul excesiv de alcool are un impact considerabil asupra componentelor economice și sociale ale țării.
2. Micșorarea impactului socio-economic de folosire excesivă al băuturilor alcoolice poate fi realizată prin introducerea unui regim restrictiv de realizare a produselor alcoolice, interzicerea strictă și monitorizarea efectivă a comercializării băuturilor alcoolice de persoanele sub vîrsta de 18 ani, reviziunea politicilor de preț al băuturilor alcoolice și îmbunătățirea evidenței statistice a aspectelor și fenomenelor legate de consumul de alcool.

Bibliografie

1. *www.expert-grup.org*
2. *www.cnaa.md*
3. *www.statistica.md*
4. Centrul analitic independent Expert Group, *Consumul și abuzul de alcool în Republica Moldova: evaluarea situației și impactului*. Chișinău, 2008

5. *Эпидемиологические исследования в наркологии. Лекции по клинической наркологии* (под ред. Иванца Н.Н.). – М. Российский благотворительный фонд «Нет алкоголизму и наркотикам». – 1995 г.
6. Cosman Doina, *Sinuciderea. Studii în perspectivă biopsihosocială*. Risoprint, Cluj-Napoca, 1999
7. Lupu Iustin, Zanc Ioan. *Sociologie medicală. Teorie și practică*. Editura Polimorf, 1999
8. *Materialele Conferinței Naționale de Psihiatrie și Narcologie*. Miercurea-Ciuc, 27-30.06.2002
9. *Materialele congresului de psihiatrie cu participare internațională*. Chișinău, 27-28 mai 2004.
10. Boeșteanu P., Nedelciuc Gh., Berlescu M., *Tentative suicidare în alcoolism*. Chișinău, 2002
11. ICD 10, *Clasificarea tulburărilor mentale și de compotrament (simptomatologie și diagnostic clinic)*. Editura ALL, OMS, 1998.
12. Brown S.A., Schuckit M.A., *Changes in depression alcohol dependence: changes in prevalence with drinking status*. Brit. J.Psychiat, 1995, vol. 166, No. 2.
13. Иванец Н.Н., *Пособие по наркологии*. Медпрактика. М., 2002, том 2.
14. Наджарин А.В., *Возрастные особенности наркологических заболеваний (в руководстве по наркологии под ред. чл. корреспондента РАН, МЕДПРАКТИКА, М., 2002, том 2.*

UNELE ASPECTE MEDICO-SOCIALE ÎN PSIHOZELE ALCOOLICE

Valeriu Galemba

Școala de Management în Sănătate Publică USMF „Nicolae Testemițanu”

Summary

Some medical-social aspects in alcoholis psychoses

Mental health represents a fundamental aspect of the individual health and constitutes a major objective of the policy of the public health. Alcohol is the main cause which affects the population's health. Excessive consumption of alcohol has a medical and social impact. Abusive consumption of alcohol has a bigger incidence in the male gender, after a long time it has a negative impact over all the family members. Pshychiatrical disfunction caused by alcohol may persist and in this way generates a chronic content, influencing negatively over medical, social and psychological components of the individual.

Rezumat

Sănătatea mintală reprezintă o componentă fundamentală a sănătății individuale și constituie un obiectiv major al politicii de sănătate publică. Alcoolul este unul din cauzele majore care afectează sănătatea populației. Consumul excesiv de alcool are un impact medical și social. Consumul abuziv de alcool are o incidență mai mare la sexul masculin, după uz abuziv timp îndelungat și se răsfrânge negativ asupra membrilor familiei. Tulburarea psihotică indusă de alcool poate să persiste generând un fond cronic, influențând negativ asupra componentelor medicale, sociale și psihologice ale individului.

Actualitatea

Consumul abuziv de alcool constituie primul factor de risc pentru populația din Republica Moldova. Aceasta este o problemă destul de complicată din motivul, că țara noastră este una agrară, unde viticultura și vinificația sunt ramuri importante în economia țării. Ca rezultat s-au creat tradiții și obiceiuri, unde se consumă cantități mari de alcool care mai apoi pot duce la psihoze alcoolice și alte tulburări psihice. Familiile care s-au destrămat, deseori, nu mai au șanse